

My spod biało-czerwonej, czyli kłocki patriotyczne

Niniejszy scenariusz jest modyfikacją ogólnoszkolnego przedsięwzięcia związanego z obchodami listopadowego święta narodowego. Pomysł na szkolne obchody tego ważnego dla Polaka (również małego) dnia zrodził się z kilku powodów:

- co zrobić, by odejść od nudnej formuły apelu „nadpoważnej” akademii, która przerostem treści nad formą nudzi szczególnie uczniów podstawówki, dla których wiele treści jest zupełnie nieczytelnych;
- jak nie wpaść w kolejną oklepaną formę – koncert pieśni legionowej (najważniejsze to zachować umiar);
- jak sprawić, by działanie objęło całą szkołę – nawet tych, którzy są w niej zaledwie od dwóch miesięcy, czyli pierwszaków; jak znaleźć sposób na integrację dwóch etapów kształcenia w szkole podstawowej – niby razem, a często osobno;
- pomysł na realizację treści, tzw. ścieżek, którego wykonanie (ogólne potraktowanie tematu, utrzymanie „w tajemnicy” szczegółów) ustalano na godzinach wychowawczych i innych przedmiotach, włączając w to zadanie rodziców.

• Cele ogólne przedsięwzięcia:

- rozwój wiedzy, umiejętności, zachowań patriotycznych;
- wzmacnianie więzi z narodem, jego historią;
- integracja społeczności szkolnej (uczniów, ale także rodziców);
- wdrażanie do zajęć twórczych, obejmujących cały zespół klasowy – uczenie współpracy i odpowiedzialności.

• Cele operacyjne:

Uczeń :

- potrafi wyjaśnić sens świętowania 11 XI; dostrzec i zilustrować więzi narodowe, wybrać treści i opracować ich prezentację; zaplanować pracę swoją i grupy;
- korzysta z różnych źródeł informacji; poszukuje, dokumentuje;
- wnioskuje, skutecznie komunikuje się i efektywnie współpracuje w grupie; dokonuje samooceny.

Metody pracy:

praca z różnymi źródłami informacji; „burza mózgów”; sondaż świadomości historycznej uczniów (i ich rodzinnych środowisk); graficzne ujęcie tematu.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE I MATERIAŁY POMOCNICZE:

- przygotowana przez uczniów dekoracja tematyczna (plakaty, plansze, reprodukcje, hasła, kwiaty itp.);
- zgromadzenie wielu różnorodnych źródeł informacji (leksykony, encyklopedie, słowniki, książki, opinie ekspertów, płyty, kasy, filmy, gazety, komputer);
- plany Wrocławia;
- biało-czerwone klocki (puzzle) odtwarzające powiększony kształt Polski – w ilości odpowiadającej przewidywanym zadaniom;
- materiały plastyczne (wszelkie możliwe);
- sprzęt RTV.

PRZEBIEG:

Zajęcia mają przebieg etapowy:

ETAP I – przygotowawczy:

1. Zaproszenie całej szkoły (mile widziani rodzice) na przyjęcie urodzinowo-odrodzeniowe. Tekst zaproszenia należy odpowiednio wcześniej wyeksponować na tablicy ogłoszeń. Przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego (koordynatorzy akcji) odczytają go we wszystkich klasach i dodatkowo poinformują, żeby uczniowie zadbali o odświętny strój oraz prezent dla Zapraszającej, która nie zostaje przedstawiona z imienia i pozostaje w sferze domysłów.
2. Biało-czerwona dekoracja szkoły jako podpowiedź, ściągą z historii; wyeksponowane w wyjątkowy sposób symbole narodowe, wizerunki postaci, obrazy wydarzeń z tamtych dni (rzeczywistość rozbiorowa wg Grottgera, Piłsudski i Legioniści, I wojna światowa) – charakterystyczne obrazowe przedstawienie ówczesnych wydarzeń; szukanie miejsc, sytuacji, w których symbole narodowe znaczą coś także współcześnie.

ETAP II – właściwy (10 lub 12 listopada):

1. Spotkanie informacyjne całej szkoły o godzinie 8.00 w sali gimnastycznej (lub innym dogodnym miejscu) świątecznie udekorowanej, ale również przygotowanej do tanecznej zabawy (białe i czerwone baloniki, serpentyny – obowiązujące kolory: biel i czerwień).
2. Miniwywiad przeprowadzony przez Samorząd Uczniowski ze zgromadzonymi – uzyskanie odpowiedzi na pytania:
  - czyje to przyjęcie urodzinowe? kto zaprasza? jakie prezenty przygotowaliście? (kwiatki, czekoladki, maskotki)
  - (przystępnie i po dziecięcemu) jak to się stało, że podzielone w wyniku rozbiorów państwo odzyskało niepodległość?
  - co sprawiło, że mimo podziału ludzie odczuwali wspólnotę? co połączyło części kraju w całość („burza mózgów” – przykładowe stwierdzenia: wspólny język, przeszłość, tradycja) i co łączy nadal?

3. Przydzielenie poszczególnym klasom zadań do pracy w grupach.
Konieczny podział klasy na trzy zespoły zadaniowe A, B i C.

Grupa A:

Zadanie:

wykonanie klocka patriotycznego zgodnie z tematem wybranym dla klasy przez organizatorów, Samorząd Uczniowski i wychowawcę (wcześniejsze ustalenia są konieczne ze względu na potrzebę dostosowania zadania do poziomu umiejętności i wiedzy uczniów poszczególnych klas). Zespół pracuje na jednym fragmencie „puzzlej” mapy Polski.

Z przygotowanych przez Samorząd Uczniowski i nauczycieli materiałów realizuje na otrzymanym puzzlu temat przydzielony według ustalonego planu:

- klasa I: godło państwowe (dowolna technika plastyczna: wydzieranka, wyklejanka plastelinowa, bibułowe kulki);
- klasa II: „Katechizm dziecka polskiego” W. Bełzy (zaszyfrowanie, symboliczne przedstawienie najważniejszych w wierszu słów, rebusowa prezentacja);
- klasa III a: stroje narodowe Polaków (nie tylko ludowe, ale także wojskowe, galowe);
- klasa III b: miejsca bliskie sercom Polaków;
- klasa IV a: skarby przyrody narodowej;
- klasa IV b: panteon sław narodowych;
- klasa V a: polskie tradycje i zwyczaje;
- klasa V b: pejzaż Polski (malowany słowem-kluczem, symbolem, obrazem);
- klasa VI a: partytura hymnu narodowego – obrazy na pięciolinii;
- klasa VI b: więź pokoleniowa, czyli co łączy Polaków (polska płydoteka, filmoteka, biblioteka).

Uwagi:

Możliwe były wszelkie oryginalne rozwiązania tematu, np. rysowanie, collage, pod warunkiem że przesłanie, które znajdowało się danym puzzlu, było czytelne. (To był jedyny, ale konieczny do spełnienia warunek!)

Nie zostały zrealizowane poniższe tematy:

- przysłowia mądrością narodu;
- historia narodu w datach;
- kuchnia polska;
- z czego składa się Polak, czyli rzecz o naszych narodowych zaletach i wadach;
- Polak w języku;
- Polsko, ojczyzno moja... – inwokacja współczesnych

i wiele innych ze względu na konieczność ograniczenia treści, by dobrze służyły tematowi i były czytelne dla odbiorców – uczniów szkoły podstawowej. Możliwe jest opracowanie innych zadań, dostosowanych do poziomu kształcenia.

*Grupa B:***Zadanie:**

ułożenie klasowego tekstu życzeń urodzinowo-odrodzeniowych dla Polski – Jubilatki; zadbanie o ich ciekawe plastyczne opracowanie (np. laurka) i ładną prezentację na forum szkoły.

*Grupa C:***Zadanie:**

praca „detektywistyczna” z planem Wrocławia w rękę – zaznaczenie wszelkich możliwych miejsc upamiętniających ówczesne wydarzenia (ulica Piłsudskiego, ulica Paderewskiego, Plac Legionów, Plac Orłąt Lwowskich, budynki, gmachy, w których bywali bohaterowie tamtych dni, miejsca, noszące ich imiona). Możliwe, a nawet wskazane jest korzystanie z wszelkich zgromadzonych na sali źródeł informacji.

Dorośli (przede wszystkim rodzice) służą pomocą, podpowiadają drogi poszukiwań, naprowadzają na ślady zdarzeń.

ETAP 3 – przyjęcie urodzinowo-odrodzeniowe: Ponowne spotkanie całej szkoły o godz. 11.00 w sali gimnastycznej.

1. PUNKT KULMINACYJNY: złożenie z poszczególnych części puzzla w kształcie Polski i jego wyeksponowanie jako głównego elementu odświętnego wystroju.
2. Odczytanie przez przedstawicieli poszczególnych klas ułożonych życzeń dla Jubilatki (okazuje się, że prezentem może być także uroczyste odśpiewanie hymnu – efekt wcześniejszej pracy w grupach).
3. Skompletowanie wykazu miejsc tematycznie związanych z datą 11 XI i uwzględnionych na planie Wrocławia – podsumowanie pracy szkolnych „detektywów – historyków”. (Wyniki uczniowskich poszukiwań to podstawa do zaplanowania wycieczki dydaktycznej po Wrocławiu.)
4. Słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców i nauczycieli. W roli urodzinowego (podzielnego) tortu – MAZUREK.
5. Zabawa tylko przy polskich przebojach; koncert życzeń; indywidualne dedykacje; szkolna edycja konkursu: „Śpiewać każdy może”. Warunkiem udanej zabawy jest dobry wodzirej (może rodzic z inicjatywą?).
6. Rozdanie wszystkim klasom pamiątkowych dyplomów – podziękowań za udział w tej ogólnoszkolnej akcji.

EWALUACJA:

Ewaluację przeprowadzono w kolejnym dniu – test wiadomości i umiejętności (punktowany) dowiódł skuteczności tej metody dydaktycznej. Dzieci dobrze sobie poradziły z proponowanymi zadaniami i pytaniami oraz wiele zapamiętały. Został osiągnięty cel przyświecający całemu przedsięwzięciu, aby przy okazji zabawy przekazać też istotne treści historyczne. W tym szaleństwie jest metoda! Większość działań została sprawdzona w praktyce i okazała się naprawdę dobrym sposobem, by bawiąc, uczyć.

Realizacja była możliwa dzięki zaangażowaniu całej szkolnej społeczności – wszystkich nauczycieli, uczniów i rodziców. W sferze organizacyjnej do końcowego sukcesu przyczynili się przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego: Arkadiusz Małecki, Martyna Urbanek (ubiegłoroczni szóstoklasiści), Magdalena Jakubik, Aleksander Rawecki (nasi obecni samorządowcy), Aleksandra Chojenta, Aleksandra Zachara, Jan Pałczyński, Wioletta Pawelec, Marta Długosz, Paulina Niedzielska, Katarzyna Kwolek, Wojciech Krukowski i Karolina Misztal.